

இயேசுவின் சபை:

நியமனப் பெயர்

நீங்கள் ஞானஸ்நானம் பெறும்பொழுது, கர்த்தர் தமது சபையில் உங்களைச் சேர்ப்பார். அதன் பிறகு நீங்கள் கர்த்தருடைய சபையின் உறுப்பினராகச் செயல்பட வேண்டும். இன்றைய நாட்களில் சபை என்ற பெயரில் பல கூட்டங்கள்¹ காணப்படுவதால், இயேசுவின் சபையை அடையாளம் காண்பது என்பது அவ்வளவு சுலபமானதல்ல. அடுத்து வரும் சில பாடங்களில் நாம், சபையினுடைய பண்புகளைப் புதிய ஏற்பாட்டில் பரிசீலனை செய்வோம். மத நிறுவனம் ஒவ்வொன்றும் அந்தப் பண்புகளின் அடிப்படையில்தான் மதிப்பிடப்பட வேண்டும்.

முதலாவதாக நாம், வசனத்தின்படியான நியமனப் பெயர்களைப் பற்றிக் கவனிப்போம். சபையை முழுமையாகவும் சபையின் தனித்தனி உறுப்பினர்களையும் வேதாகமம் எவ்வித நியமனப் பெயர்களால் குறிப்பிடுகின்றது என்று நாம் காண்போம்.

நியமனப் பெயர்: பின்னணி

குறிப்பிட்ட நியமனப்பெயர்களைப் பற்றி நாம் கவனிக்கும் முன்பு, பின்னணி என்ற வழியில் நான் சில வார்த்தைகள் கூற வேண்டியது அவசியமாகின்றது. முதலாவதாக, “பெயர்கள்” என்பதற்குப் பதிலாக நான் “நியமனப் பெயர்கள்” என்று பயன்படுத்தியுள்ளதைக் கவனியுங்கள். நான் இவ்வாறு செய்துள்ளதற்குக் காரணம் என்னவென்றால், புதிய ஏற்பாட்டில் சபைக்கு உரியப் பெயர்ச் சொல்² எதுவும் தரப் பட்டிருக்கவில்லை.

“நியமனப் பெயர்” மற்றும் “பெயர்” ஆகியவற்றிற்கிடையே உள்ள வேறுபாடு என்ன? இதை வாசிக்கையில் அநேகமாக நீங்கள் எதன் மீதாவது உட்கார்ந்து கொண்டிருப்பீர்கள். எனது விளக்கத்திற்காக, அது ஒரு நாற்காலி என்று நாம் வைத்துக் கொள்வோம். நீங்கள் அதை “ஒரு நாற்காலி” (அல்லது “ஒரு இருக்கை” அல்லது அது போன்ற வேறு ஏதாவது) என்று அழைத்தால், அது என்னவாக இருக்கிறது என்பதை மட்டுமே நீங்கள் எளிமையாகக் கூறுகின்றீர்கள். அது ஒரு விளக்க முறையாக இருக்கிறது; அது ஒரு நியமனப் பெயர். ஆயினும், நீங்கள் அதற்கு ஒரு பெயரைக் கொடுக்க முடிவு செய்யக் கூடும். எடுத்துக்காட்டாக, அதை நீங்கள் “George” என்று பெயரிடக் கூடும். George என்ற பெயரில் முதல் எழுத்து ஆங்கிலப் பெரிய எழுத்தான “G” என்று வரும்: “George, the chair” என்பது அதற்கு உரியப்பெயர்ச் சொல்லாகும்.

எனது விளக்கமானது அறிவுத்திறனற்றது அல்லது அற்பமானது என்பது உண்மையே, ஆனாலும் நான், புதிய ஏற்பாட்டில் சபைக்கு நியமனப் பெயர்கள்தான் பயன்படுத்தப் படுகின்றன, உரியப்பெயர்ச் சொற்கள் பயன்படுத்தப் படுவதில்லை என்பதை உங்கள் மனதில் பதிய வைக்க முயற்சி செய்கின்றேன். சபையைக் குறித்துப் பயன்படுத்தப்படும் சொற்றொடர்கள் யாவும் அது (சபை) என்னவாக உள்ளது என்பதை மட்டுமே கூறுகின்றன.

அது உண்மையாகையால், கர்த்தருடைய சபைக்கு நியமனப் பெயர் ஒன்றை நான் பயன்படுத்தும் போதெல்லாம், “church” என்ற வார்த்தையின் முதலில் நான் “c” என்ற சிறிய எழுத்தையே பயன்படுத்துகின்றேன்.³ இதைப் பற்றி நான் ஒரு பிரச்சனை ஏற்படுத்தவில்லை,⁴ ஆனால் நான் உரியப்பெயர்ச் சொல் ஒன்றைப் பயன்படுத்துவதில்லை, நியமனப் பெயரையே பயன்படுத்துகின்றேன் என்பதை வலியுறுத்தவே விரும்புகின்றேன்.

இரண்டாவதாக, சபையின் நியமனப் பெயர்கள் யாவும் கிறிஸ்துவையும் அவரது பிதாவையும் கணப்படுத்துகின்றன என்பது நியதியாகும். இயேசு, “எல்லா நாமத்திற்கும் மேலான நாமத்தை”ப் (பிலி. 2:11) பெற்றிருக்கின்றார். நாமகரணக் கூட்டப் பெயர்கள் பெரும்பாலும் நாமகரணக் கூட்டத்தின் பண்புகள், அதைத் தோற்றுவித்தவர் அல்லது சில உபதேசங்கள் ஆகியவற்றையே மேன்மைப்படுத்துகின்றன. கர்த்தர் மட்டுமே மேன்மைப்படுத்தப்பட வேண்டும். “அவராலேயன்றி வேறொருவராலும் இரட்சிப்பு இல்லை; நாம் இரட்சிக்கப்படும்படிக்கு வானத்தின் கீழெங்கும், மனுஷர்களுக்குள்ளே அவருடைய நாமமேயல்லாமல் வேறொரு நாமம் கட்டளையிடப்படவும் இல்லை” (அப். 4:12) என்று பேதுரு கூறினார்.

நியமனப் பெயர்:

முழுமையான வகையில்

இவை எல்லாவற்றையும் மனதில் கொண்டு, முழுமையான வகையில் சபைக்குரிய நியமனப் பெயர்களை முதலில் நாம் காண்போம். புதிய ஏற்பாட்டில் சபையானது பெரும்பாலான முறைகள் “சபை” என்று மட்டுமே எளிமையாகக் கூறப்பட்டுள்ளது (அப். 5:11; 8:1, 3; 9:31; 11:22, 26). ஆகையால் எனது எழுத்திலும், போதனையிலும் சபையை நான் “சபை” என்று மட்டுமே குறிப்பிடுவதுண்டு, வேறு எப்பெயராலும் அதைக் குறிப்பிடுவதில்லை.

எப்போதாவது சில வேளைகளில், வேதவசனங்களில் சபையைக் குறிப்பிடுவதற்கு விளக்கமான சொற்றொடர்கள் பயன்படுத்தப் படுவதுண்டு. எடுத்துக்காட்டாக, சபையைப் பவுல் “கர்த்தருடைய சபை” (அப். 20:28; ASV)⁵ என்று குறிப்பிட்டார். எபிரெயர் 12:23ல் சபையானது “முதற் பேறான[வர்களின்] சர்வசங்கமாகிய சபை”⁶ என்று அழைக்கப் படுகின்றது. “தேவனுடைய சபை” (1 கொரி. 1:2; 15:9; 2 கொரி. 1:1; கலா. 1:13; 1 தீமோ. 3:15ஐக் காணவும்) என்பது பலமுறைகள் பயன்படுத்தப்படும்

ஒரு சொற்றொடர் ஆகும்.

ரோமர் 16:16ல் பவுல், “கிறிஸ்துவின் சபையார் உங்களை வாழ்த்துகிறார்கள்”⁷ என்று கூறுகையில் தாம் இருந்த பகுதியில் உள்ள உள்ளூர் சபைகள் பலவற்றைக் குறிப்பிட்டார். “கிறிஸ்துவின் சபையார்” என்பது நாமகரணக் கூட்டப் பெயரல்ல, மாறாக அது விளக்கச் சொற்றொடர் ஆகும். “கிறிஸ்துவின்” என்றால் “கிறிஸ்துவை சேர்ந்த” அல்லது “கிறிஸ்துவினுடைய”⁸ என்று அர்த்தமாகும். “கிறிஸ்துவின் சபையார்” என்றால் “கிறிஸ்துவிற்குரிய சபையார்” என்று அர்த்தமாகும். “Christ’s church” என்ற சொற்றொடரும் கூட இதையே அர்த்தப் படுத்துகின்றது. “கிறிஸ்துவின் சபை” அல்லது “கிறிஸ்துவின் சபைகள்” என்ற சொற்றொடரை நான் பயன்படுத்தும்போது, கிறிஸ்துவுக்குச் சொந்தமான சபை அல்லது சபைகள் என்பதையே நான் அர்த்தப்படுத்துகின்றேன்.

நியமனப் பெயர்:

தனிநபர்கள் என்ற வகையில்

சபையில் உள்ள தனிநபர்கள் எவ்வித நியமனப்பெயர் பெறுகின்றார்கள்? (சபையில் உள்ள) தனிநபர்களைக் குறிப்பிடுவதற்குப் புதிய ஏற்பாட்டில் பலவகைச் சொற்றொடர்கள் பயன்படுத்தப்படுகின்றன. இங்கு அவைகளில் சில தரப்படுகின்றன:

- “சகோதரர்கள்”⁹ மற்றும் “சகோதரிகள்” (அப். 6:3; 9:30; ரோமர் 16:1; யாக். 2:15). இதுவே மிகவும் பொதுவாகப் பயன்படுத்தப்படும் சொற்றொடர் ஆகும். இது ஒரு குடும்ப (ஆவிக்குரிய குடும்ப) உறவு முறையைக் குறிப்பிடுகின்றது.
- “பரிசுத்தவான்கள்” (ரோமர் 1:2; 8:27; 12:13; 15:25). “பரிசுத்தவான்கள்” என்றால் “பாவமற்றவர்” என்று பொருள் படுவதில்லை, ஆனால் “பிரித்து வைக்கப்பட்டவர்”¹⁰ என்று பொருள்படும். ஞானஸ்நானத்தின் பொழுது, தேவன் கிறிஸ்தவர்களைத் தமது விசேஷித்த மக்களாகப் பிரித்து வைக்கின்றார் (கீத்து 2:14).
- “சீஷர்கள்” (அப். 6:1, 2, 7; 9:1). இந்தச் சொற்றொடரானது கிறிஸ்துவைப் பின்பற்றுபவர்களைக் குறிப்பதற்கு அப். நட. புத்தகத்தில் அடிக்கடி பயன்படுத்தப் படுகின்றது. இவ்வார்த்தையானது “பின்பற்றுபவர்”, “கற்றுக் கொள்பவர்”¹¹ என்பதைக் குறிப்பிடுகின்றது.

சபையில் உள்ள தனிநபர்களைக் குறிப்பிடும் தனிச் சிறப்புள்ள நியமனப் பெயராக “கிறிஸ்தவர்” என்ற சொற்றொடர் விளங்குகின்றது. நாம் பார்த்திருக்கின்ற மற்ற நியமனப் பெயர்களைப் போல் இல்லாமல் இது ஒரு உரியப்பெயர்ச் சொல்லாக நினைக்கப்பட முடியும் (ஆங்கிலத்தில் இவ்வார்த்தையின் தொடக்கமானது “C” என்ற பெரிய எழுத்தால்

குறிப்பிடப்படுவதைக் கவனியுங்கள்). புதிய ஏற்பாட்டில் இவ்வார்த்தையானது அடிக்கடி காணப்படுவதில்லை; ஆனால் அது காணப்படும் இடங்களில், ஒரு தனிச் சிறப்பான முறையில் பயன்படுத்தப்படுகின்றது. “முதல் முதல் அந்தியோகியாவிலே சீஷர்களுக்குக் கிறிஸ்தவர்கள் என்கிற பேர் வழங்கிற்று” (அப். 11:26) என்று லூக்கா கூறினார். அகிரிப்பா ராஜாவுக்குப் பவுல் பிரசங்கித்த பிறகு, அந்த ராஜா, “நான் கிறிஸ்தவனாகிறதற்குக் கொஞ்சங் குறைய நீ என்னைச் சம்மதிக்கப் பண்ணுகிறாய்” (அப். 26:28) என்று கூறினார். “ஒருவன் கிறிஸ்தவனாயிருப்பதினால் பாடுபட்டால் வெட்கப்படாமலிருந்து, அதினிமித்தம் தேவனை மகிமைப்படுத்தக் கடவன்” (1 பேது. 4:16) என்று பேதுரு எழுதினார்.

புதிய ஏற்பாடானது இயேசுவையும் தேவனையும் மகிமைப் படுத்துவதை நியதியாகக் கொண்டுள்ளது என்று நான் ஏற்கனவே குறிப்பிட்டேன். “கிறிஸ்தவர்” என்ற வார்த்தையில் இது தெளிவாய்க் காணப்படுகின்றது: “கிறிஸ்தவர்” என்பதில் மூன்றில் இரண்டு பகுதி “கிறிஸ்து” ஆகும்.

“கிறிஸ்தவர்” என்பது தமிழ்ப்படுத்திய ஒரு கிரேக்க வார்த்தையாகும்.¹² கிரேக்க மூல வார்த்தையில் “கிறிஸ்து” என்பதற்கான வார்த்தையுடன் முடிவில் உரியச் சொல் ஒன்று இணைந்துள்ளது. “கிறிஸ்தவர்” என்றால் “கிறிஸ்துவுக்குரிய ஒருவர்” என்பதே நேரடியான அர்த்தம் ஆகும்.

கிறிஸ்தவர் = கிறிஸ்துவுக்குரிய ஒருவர்

ஒன்று கூடிய அடிப்படையில் “கிறிஸ்துவின் சபை” என்ற வார்த்தை அர்த்தப்படுத்துவதைப் போன்ற அதே வகையில் தான் இவ்வார்த்தை தனிநபர் என்ற அடிப்படையில் அர்த்தம் தருகின்றது: “கிறிஸ்தவர்” என்றால் கிறிஸ்துவுக்குரிய தனிநபர் என்று அர்த்தமாகும்; “கிறிஸ்துவின் சபை” என்றால் கிறிஸ்துவுக்குரிய சபை என்று அர்த்தமாகும்.

மத ரீதியாக நான் யார் என்று கேட்கப்படும்போது, “நான் ஒரு கிறிஸ்தவன்” என்று நான் பதில் கூறுகின்றேன். சில வேளைகளில் நான் அழுத்திக் கேட்கப்படுகின்றேன்: “ஆனால், நீங்கள் உறுப்பினராக இருக்கும் மத நிறுவனத்தின் பெயர் என்ன?” என்று கேட்கப்படுகையில், நான், “கிறிஸ்துவுக்குரிய சபையில் நான் ஒரு உறுப்பினன்” என்று கூறுவேன். அல்லது “கிறிஸ்துவின் சபை” என்று கூறுவேன். எல்லா நேரங்களிலும் நான் எனது கர்த்தரை மகிமைப்படுத்தவே விரும்புகின்றேன்.

முடிவுரை

மனிதர்களால் ஏற்படுத்தப்பட்ட பெயர்களை வைத்துக் கொள்வதுதான் மதப் பிரிவினைக்கு வழியாகின்றது. இன்றைய நாட்களில் இது உண்மையாகும்; வேதாகமம் எழுதப்பட்ட நாட்களிலும் இது உண்மையாயிருந்தது. பவுல் கொரிந்து நகரில் இருந்த சபைக்கு

எழுதியபோது, அச்சபையானது பிரிவினையில் பற்றியெறிந்து கொண்டிருந்தது:

சகோதரரே, நீங்களெல்லாரும் ஒரே காரியத்தைப் பேசவும், பிரிவினைகளில்லாமல் ஏகமனதும் ஏகயோசனையும் உள்ளவர்களாய்ச் சீர்பொருந்தியிருக்கவும் வேண்டுமென்று, நம்முடைய கர்த்தராகிய இயேசு கிறிஸ்துவின் நாமத்தினாலே உங்களுக்குப் புத்தி சொல்லுகிறேன். ஏனெனில் உங்களுக்குள்ளே வாக்குவாதங்கள் உண்டு ... உங்களில் சிலர்: “நான் பவுலைச் சேர்ந்தவன்” என்றும், “நான் அப்பொல்லோவைச்¹³ சேர்ந்தவன்” என்றும், “நான் கேபாவைச்¹⁴ சேர்ந்தவனென்றும்”, “நான் கிறிஸ்துவைச் சேர்ந்தவனென்றும்” சொல்லுகிறபடியால், நான் இப்படிச் சொல்லுகிறேன் (1 கொரி. 1:10-12).

“பவுலைச் சேர்ந்தவர்” மற்றும் “அப்பொல்லோவைச் சேர்ந்தவர்” என்பது போன்ற சொற்றொடர்கள் - ரோமர் 16:16 பற்றி ஏற்கனவே குறிப்பிட்டபடி - உரிமையுடைமையைச் சுட்டிக்காட்டுகின்றன. “நான் பவுலுக்கு உரியவன்”, “நான் அப்பொல்லோவுக்கு உரியவன்” போன்றவையே இவைகளின் நேரடியான அர்த்தம் ஆகும். இன்றைய நாட்களில் நாம் “நான் ஒரு பவுலியன்” அல்லது “நான் ஒரு அப்பொல்லோவியன்” என்று கூறக்கூடும். இவ்விதமாய்த் தங்களைக் குறிப்பிட்டுக் கொண்டவர்களைப் பார்த்துப் பவுல், “கிறிஸ்து பிரிந்திருக்கிறாரா? பவுலா உங்களுக்காகச் சிலுவையிலறையப்பட்டான்? பவுலின் நாமத்தினாலேயா ஞானஸ்நானம் பெற்றீர்கள்?” (1 கொரி. 1:13) என்று கேட்டு அவர்களை வெட்கப்படுத்தினார். கிறிஸ்து ஒருவரே மனிதரின் பாவத்திற்காகச் சிலுவையில் அறையப்பட்டார் (1 கொரி. 1:23). விசுவாசிகள் கிறிஸ்துவின் நாமத்திலே ஞானஸ்நானம் பெறுகின்றார்கள் (அப். 2:38); ஆகையால் அவர்கள் அவரது பெயரை மட்டுமே தரித்துக் கொள்ள வேண்டும்.

என்னைத் தவறாகப் புரிந்து கொள்ளாதீர்கள்: சரியான ஒரு நியமனப் பெயரும் கூட தன்னில்தான் போதுமானதாயிருப்பதில்லை. “Mercedes Benz” என்ற வார்த்தைகளை நான் எனது வாகனத்தின் மேல் எழுதிக் கொள்ள முடியும்; ஆனாலும் அவ்வாறு எழுதுவதினால் எனது வாகனம் “Mercedes Benz”¹⁵ ஆகிவிடாது. இருந்த போதிலும், வசனப்படியான நியமனப் பெயர் முக்கியமானதாகும். கிறிஸ்துவின் நாமத்தைக் குறித்துப் பேசுந், “நாம் இரட்சிக்கப்படும்படிக்கு வானத்தின் கீழெங்கும், மனுஷர்களுக்குள்ளே அவருடைய நாமமேயல்லாமல் வேறொரு நாமம் கட்டளையிடப்படவும் இல்லை” (அப். 4:12) என்று கூறியதை நினைவு கூருங்கள். பின்னாளில் அவர், “அதினிமித்தம் தேவனை மகிமைப்படுத்துங்கள்” (1 பேது. 4:16) என்றும் எழுதினார்.

குறிப்புகள்

¹மக்களுடன் நான் படிக்கையில், என்னிடத்தில், “வேதாகமம் எழுதப்பட்ட காலத்தில் ஒரே ஒரு சபை மட்டும் இருந்தது என்றால், இப்போதுள்ள எல்லா சபைகளும் எங்கிருந்து வந்தன?” என்றோ அல்லது, “ஏன் இத்தனை நாமகரணக் கூட்டங்கள் உள்ளன?” என்றோ அடிக்கடி கேள்வி கேட்கப்படுவது உண்டு. முன்னுரைக்கப்பட்டபடியே மனிதர்கள் சத்தியத்தை விட்டு வழுவிப் போனார்கள் என்பதை இதற்குரிய எளிய பதில் ஆகும் (அப். 20:29, 30; 1 தீமோ. 4:1-3; 2 தீமோ. 4:1-4 ஆகியவற்றை வாசிக்கவும்). ²ஆங்கிலத்தில் உரியப்பெயர்ச் சொல்லானது பெரிய எழுத்தில் தான் தொடங்கும் என்பது விதியாகும். ³“Church” என்ற வார்த்தையானது ஒரு வாக்கியத்தின் முதல் வார்த்தையாகவோ அல்லது தலைப்பாகவோ (இப்பாடத்தில் தலைப்பு போன்ற வகையில்) பயன்படுத்தப்படுகையில் இதற்கு விதிவிலக்கு உள்ளது. ⁴நான் இதைப் பற்றி ஒரு பிரச்சனை ஏற்படுத்தவில்லை, ஏனென்றால், புதிய ஏற்பாட்டின் முற்காலக் கையெழுத்துப் பிரதிகளில் எல்லாம் பெரிய எழுத்துக்களாகவோ அல்லது எல்லாம் சிறிய எழுத்துக்களாகவோ எழுதப்பட்டன. ⁵தமிழ் வேதாகமத்தில் “தேவனுடைய சபை” என்றுள்ளது. இவ்விடத்தில் சந்தர்ப்பப் பொருளானது இது குமாரராகிய தேவன் என்று நமக்குக் கூறுகின்றது. ⁶மூலப் பிரதியில் “முதற்பேறானவர்களின்” என்ற பன்மைச் சொல்லே உள்ளது. “சபை என்பது முதற்பேறானவர்களை - அதாவது கிறிஸ்தவர்களைக் கொண்டதாகும்” என்பதை இச்சொற்றொடரின் அர்த்தமாகும். ⁷ரோமர் 16:16 வசனமானது, “ஒருவரையொருவர் பரிசுத்த முத்தத்தோடு வாழ்த்துங்கள்” என்று தொடங்குகின்றது. அந்த நாட்களில் ஆண்கள் ஆண்களையும், பெண்கள் பெண்களையும் (இன்னும் உலகின் சில பகுதிகளில் பின்பற்றுவது போலவே) முத்தம் கொடுத்து வாழ்த்தினார்கள். இது முத்தம் கொடுத்து வாழ்த்த வேண்டும் என்ற கட்டளையல்ல. “பரிசுத்த” என்ற வார்த்தையே வலியுறுத்தம் பெறுகின்றது. நீங்கள் இதயம் குளிர வாழ்த்தும் போது அதை அர்த்தத்துடன் செய்யுங்கள். நான் வாழும் பகுதியில் இதை நாங்கள், “ஒருவரை ஒருவர் உண்மையுடன் கை குலுக்கி வாழ்த்துங்கள்” என்று கூறுவதுண்டு. ⁸(Christ’s என்ற ஆங்கிலத்தில் உள்ளது போல) கிரேக்க மொழியில் “s” என்பது உரிமையுடைமையைக் காட்ட உடமைக் குறியால் (‘) குறிக்கப்படுவதில்லை. உரிமையுடைமையைப் பொதுவாக அவர்கள் “இதனுடைய” அல்லது “அதுனுடைய” என்று ஆறாம் வேற்றுமைப் பொருளில் குறிப்பதுண்டு. ⁹“Brother” என்பதற்குப் பன்மைச் சொல்லாகப் புதிய ஏற்பாட்டில் “brethren” என்ற வார்த்தை பயன்படுத்தப்படுகின்றது. ¹⁰“பரிசுத்தமாக்கப்பட்ட” என்ற அர்த்தம் கொண்ட அடிப்படைக் கிரேக்க வார்த்தையிலிருந்துதான் “பரிசுத்தவான்” என்ற வார்த்தையும் வருகின்றது. ¹¹ஒரு “ஷேன்” என்பவன் ஏதோ ஒரு தலைவரைப் பின்பற்றுவவனாயிருக்க முடியும். கிறிஸ்துவைப் பின்பற்றுவவரோ அல்லவா என்பதைச் சந்தர்ப்பப் பொருள் தான் தீர்மானிக்க முடியும். ¹²“தமிழ்ப் படுத்திய” என்றால் ஒரு கிரேக்க வார்த்தையில் இருந்து ஒரு தமிழ் வார்த்தையை அவர்கள் ஏற்படுத்தினார்கள் என்று அர்த்தப்படுகின்றது. ¹³அப்போல்வோ என்னும் பிரசங்கியார் (அகாயாவில் இருந்த) கொரிந்து பகுதியில் சற்று காலம் ஊழியம் செய்தவர் ஆவார் (அப். 18:27, 28ஐக் காணவும்). ¹⁴கேபா என்பது அப்போஸ்தலனாகிய பேதுருவுக்குத் தரப்பட்ட இன்னொரு பெயர் ஆகும் (யோவான் 1:42). ¹⁵Mercedes Benz என்பது மிகவும் விலையுயர்ந்த ஒரு வாகனமாகும்.